

**INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS PAR EIROPAS SAVIENĪBAS STRUKTŪRFONDU
UN KOHĒZIJAS FONDA INVESTĪCIJU PROGRESU LĪDZ 2015.GADA
31.OKTOBRIM¹**

1. Atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 10.marta sēdes protokola Nr.14 27.§ 11.punktam Finanšu ministrijai ir uzdots, sākot ar 2015.gada maiju reizi mēnesī (līdz nākamā mēneša beigām) iesniegt Ministru kabinetā bez saskaņošanas ar citām iestādēm operatīvo informāciju par Eiropas Savienības Kohēzijas politikas fondu (turpmāk – ES fondi) ieviešanas plānu izpildi (turpmāk – ikmēneša ziņojums Ministru kabinetam), tai skaitā atbildīgo iestāžu dalījumā (par noteiktiem finanšu mērķiem un citiem priekšnosacījumiem un uzdevumiem). Ņemot vērā minēto, Finanšu ministrija sniedz pieejamo operatīvo informāciju par ES fondu 2007.–2013.gada plānošanas periodu un 2014.–2020.gada plānošanas periodu.

2. 2007.–2013.gada plānošanas perioda ietvaros 2015.gadā līdz 31.oktobrim:

2.1. Kā jau iepriekšējos ziņojumos minēts, sākotnēji Ministru Kabinetā apstiprinātais mērķis² kopumā netiks sasniegts, tāpēc analizēta tiek aktuālo prognožu³ izpilde, pievēršot uzmanību vairāk uz ievērojamākām absolūtos skaitļos finanšu plānu novirzēm. Konstatējams, ka Satiksmes ministrijas optimistiskā prognoze nerealizējas un arvien palielinās nobīdes no plānotā, galvenokārt, aktivitātes 3.3.1.2. aktivitātes “TEN-T dzelzceļa posmu rekonstrukcija un attīstība (Austrumu-Rietumu dzelzceļa koridora infrastruktūras attīstība un Rail Baltica)” un aktivitātes 3.3.2.1. aktivitātes “Ilgtspējīga sabiedriskā transporta sistēmas attīstība” ietvaros. Tāpat situācija ir pasliktinājusies Veselības ministrijas pārziņā esošajā 3.1.5.3.1.apakšaktivitātē “Stacionārās veselības aprūpes attīstība”, jo būvdarbu kavējumu dēļ maksājumu pieprasījumu iesniegšana nobīdījusi no projektā plānotā (Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīca). Tomēr kopumā, pateicoties iepriekš uzsāktiem papildus valsts budžeta “virssaistību” finansētiem projektiem, joprojām ir iespēja kopumā Latvijai nezaudēt plānošanas periodā pieejamo ES fondu finansējumu. Zemāk esošā tabula Nr.1 atspoguļo plānotos maksājuma mērķus līdz 2015.gada 31.oktobrim un to izpildi. Detalizēta informācija par nacionālo mērķu izpildi 2015.gadā aktivitāšu dalījumā pieejama ES fondu tīmekļa vietnē <http://www.esfondi.lv/ES-fondu-finansu-merku-izpilde>.

Tabula 1. Atbildīgo iestāžu nacionālo mērķu izpilde līdz 2015.gada 31.oktobrim, euro.

Atbildīgā iestāde	Atbildīgo iestāžu mērķis 01.01.2015. - 31.10.2015.	Atbildīgo iestāžu prognoze 01.01.2015. - 31.10.2015.	Izmaksāts finansējuma saņēmējiem 01.01.2015. - 31.10.2015.	Līdz 31.10.2015.		Iepriekšējā mēnesī	
				Izpilde (pret prognozi), %	Neizpilde	Izpilde (pret prognozi), %	Neizpilde
Satiksmes ministrija	166 269 840	183 799 823	165 597 502	90,1 ↓	18 202 321	93,4	10 747 970
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	141 269 039	90 165 022	86 175 130	95,6 ↓	3 989 891	104,7	-
Izglītības un zinātnes ministrija	95 560 481	77 217 780	76 511 208	99,1 ↑	706 572	98,9	786 759

¹ Finanšu instrumentiem investīciju progress līdz 2015.gada 30.septembrim.

² Ministru kabineta 2015.gada 10.marta sēdes protokola Nr.14 27.§ 9.punkts. : <http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/protokols/?protokols=2015-03-10>

³ 2015.gada 28.jūlija precizētās maksājumu prognozes 2015.-2016.gadam: <http://www.esfondi.lv/arhivs-8>

Ekonomikas ministrija	80 063 567	87 528 422	92 170 459	105,3 ↓	-	107,3	-
Veselības ministrija	16 575 350	12 972 944	11 519 417	88,8 ↑	1 453 527	82,7	1 829 961
Finanšu ministrija	13 759 376	12 233 322	11 913 808	97,4 ↓	319 514	98,2	213 473
Kultūras ministrija	11 329 167	9 126 516	8 569 497	93,9 ↓	557 018	110,4	-
Labklājības ministrija	4 813 067	4 634 463	3 964 830	85,6 ↓	669 633	100,2	-
Valsts Kanceleja	932 340	758 952	675 072	88,9 =	83 880	88,9	83 880
Kopā:	530 572 227	478 437 242	457 096 923	95,5 ↓	25 982 356	99,2	13 662 044

2.2. Darbības programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas” 2.2.prioritātes “Finanšu resursu pieejamība” **finanšu vadības instrumentos**. Kopumā situācija nedaudz uzlabojusies, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu. Ņemot vērā finanšu instrumentu specifiku, straujš progresa kāpums varētu būt sagaidāms gada beigās un 2016.gada pirmajā pusē, kas ir saistīts ar finanšu instrumentu ieviešanas termiņa pagarinājumiem⁴. Līdz ar termiņa pagarinājumiem finanšu instrumentos, Ekonomikas ministrija plāno, ka gala saņēmējiem tiks izmaksāts viss piešķirtais finansējums. Detalizēta informācija par finanšu instrumentiem līdz 2015.gada 30.septembrim pieejama ES fondu tīmekļa vietnē <http://www.esfondi.lv/finansu-instrumentu-ieviesanas-statuss>.

Tabula 2. Finanšu instrumentu mērķu izpilde līdz 2015.gada 30.septembrim, ES fondu finansējums, euro

Finanšu instrumenti	Ekonomikas ministrijas plāns 01.01.2015. - 30.09.2015.	Faktiskā izpilde 01.01.2015. - 30.09.2015.	Līdz 30.09.2015		Iepriekšējā mēnesī	
			Izpilde, %	Neizpilde	Izpilde, %	Neizpilde
2.2.1.1.aktivitāte “Ieguldījumu fonds investīcijām, paaugstināta riska aizdevumos, riska kapitāla fondos un cita veida finanšu instrumentos”.	29 682 158	12 814 660	43,2↑	16 867 498	40,2	17 749 534
2.2.1.4.1.apakšaktivitāte “Atbalsts aizdevumu veidā komersantu konkurētspējas uzlabošanai”	8 609 788	4 511 717	52,4↑	4 098 071	34,8	5 615 732
2.2.1.4.2.apakšaktivitāte “Mezanīna aizdevumi un nodrošinājuma garantijas saimnieciskās darbības veicēju konkurētspējas uzlabošanai”	20 209 014	6 935 917	34,3↑	13 273 097	29,2	14 299 968
Kopā:	58 500 960	24 262 294	41,5 ↑	34 238 666	35,6	37 665 234

3. 2014.–2020.gada plānošanas periods:

3.1. 2015.gada pēdējā ceturksnī ir plānots uzsākt ievērojamu skaitu specifisko atbalsta mērķu (turpmāk – SAM)/pasākumu īstenošanu izglītības, veselības, transporta, kā arī uzņēmējdarbības jomā (ar jau uzsāktajām projektu iesniegumu atlasēm var iepazīties

⁴ Detalizēta informācija ir pieejama Informatīvajā ziņojumā par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda investīciju progresu līdz 2015.gada 31.augustam ES fondu tīmekļa vietnē <http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam>.

Centrālās finanšu un līgumu aģentūras tīmekļa vietnē <http://www.cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/izsludinatas-atlases>), tomēr vēl nav izpildīti vairāku SAM/pasākumu uzsākšanas priekšnosacījumi (ex-ante nosacījumi, projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriji, Ministru kabineta noteikumi par SAM/pasākumu īstenošanu). Tiek kavēta vairāku priekšnosacījumu izpilde, kā arī īstenošanas nosacījumu izstrāde atsevišķu atbildīgo iestāžu (Ekonomikas ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Satiksmes ministrijas, Veselības ministrijas) pārziņā esošajiem SAM/pasākumiem. Paredzams, ka tādēļ nevarēs laicīgi uzsākt projektu iesniegumu atlases un attiecīgi tas var radīt investīciju pārrāvumus starp ES fondu plānošanas periodiem, kā arī apdraudēt ES finansējuma iespēju sekmīgu un optimālu izmantošanu un snieguma ietvara mērķu sasniegšanu 2018.gadā. Detalizētāku informāciju par īstenošanas nosacījumu izstrādes progresu skatīt pievienotajā informatīvā ziņojuma pielikumā *“Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas perioda SAM ieviešanas laika grafiks uz 13.11.2015.”*. Ja šī gada sākumā līdz oktobra beigām bija plānots apstiprināt un uzsākt 65 SAM/pasākumus, tad šobrīd ir apstiprināti vien 42 Ministru kabineta noteikumi, kas norāda uz negatīvo tendenci, dažādu iemeslu dēļ, kavēt SAM/pasākumu ieviešanu.

3.2. Kā būtiskākie iemesli un riski laicīgai investīciju laicīgai uzsākšanai atbilstoši sākotnēji plānotajam laika grafikam identificēti tādi kā: (1) nesaskaņoti jautājumi ar sadarbības partneriem, (2) īstenošanas nosacījumi un ieviešanas mehānisms nav skaidri un nav izstrādāti pietiekamā kvalitātē. Ir svarīgi turpināt intensīvi strādāt pie SAM īstenošanas uzsākšanas priekšnosacījumu izpildes, kā arī kvalitatīvu SAM ieviešanas nosacījumu izstrādes, lai nodrošinātu pēc iespējas ātrāku un straujāku investīciju uzsākšanu un finansēšanas nepārtrauktību nozarēs.

3.3. Lai mazinātu riskus, kas apdraud investīciju laicīgu ieviešanu, konkrētu SAM/pasākumu ieviešanas progress tiek apspriests arī Koalīcijas partneru darba grupas par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda jautājumiem (turpmāk – KDG) sēdēs, aicinot atbildīgās ministrijas sniegt argumentētu informāciju par īstenošanas nosacījumu izstrādes progresu, riskiem un tos mazinošiem pasākumiem, kā arī detalizētu turpmāko rīcības plānu ar konkrētiem veicamo uzdevumu termiņiem.

3.4. Lai paātrinātu SAM/pasākumu virzību gadījumos, kad ir nesaskaņoti jautājumi un viedokļu atšķirības starp iestādēm, KDG 2015.gada 5.novembra sēdē vienojās turpmāk:

3.4.1. ja nav panākta vienošanās par Ministru kabineta noteikumiem vai citiem saistošajiem dokumentiem saskaņošanas procesa divu iterāciju laikā (ja nav iespējams vienoties līdz ar otro atzinumu un tas ir ar iebildumiem), par dokumentu virzību atbildīgā iestāde jautājumu tālāk virza izskatīt iesaistīto iestāžu valsts sekretāru vai ministru līmeni; ja jautājumi ir konceptuāli – tie piesakāmi uz KDG vai Ministru kabineta sēdi;

3.4.2. Finanšu ministrijai veikt nepieciešamās saskaņošanas procedūras un uzraudzības darbības tā, lai nodrošinātu atbilstību ES fondu regulējumam, darbības programmai “Izaugsme un nodarbinātība”, un novērstu riskus ar potenciāli negatīvu finanšu ietekmi, vienlaikus ievērojot samērīgu procedūru saskaņošanas procesu un, ņemot vērā nozares politikas veidotāju ekspertīzi.

3.5. Līdz 2015.gada 28.oktobrim apstiprināti projekti par 284,6 milj. euro jeb 6,4% no pieejamā ES fondu finansējuma, savukārt noslēgti līgumi par 116,9 milj. euro jeb 2,6% no pieejamā ES fondu finansējuma (progress apstiprinātajiem projektiem un noslēgtajiem līgumiem salīdzinot ar datiem līdz 2015.gada 21.septembrim - 0,8%). Detalizēta informācija par apstiprinātajiem projektiem un noslēgtajiem līgumiem līdz 2015.gada 28.oktobrim pieejama ES fondu tīmekļa vietnē http://www.esfondi.lv/14-20_finansu-progress.

4. Valsts budžeta izdevumi Kohēzijas politikas ES fondu projektiem:

4.1. 2007-2013.gadu plānošanas perioda ietvaros ES fondu valsts budžeta izdevumu plāna neizpilde ir 17,7 milj. *euro* jeb 3,6% – neizpildes palielinājums no 4,3 milj. *euro* 2015.gada septembra beigās. Skatīt tabulu Nr.3. Šobrīd ministriju budžetos līdz 2015.gada beigām ieplānoti 566,7 milj. *euro*, izpildīti 84,4% no gada plāna. Lielākās neizpildes konstatētas: (1) Ekonomikas ministrijas administrētajās aktivitātēs un apakšaktivitātēs, kas vērstas uz darbaspējas vecuma iedzīvotāju konkurētspējas paaugstināšanu darba tirgū 1,0 milj. *euro*, zinātnes komercializāciju un tehnoloģiju pārnesi 0,8 milj. *euro*, atbalstu ieguldījumiem mikro, maziem un vidējiem komersantiem 1,4 milj. *euro*, nacionālās nozīmes velotūrisma produkta attīstību 0,5 milj. *euro*, pasākumiem centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai 0,7 milj. *euro*, (2) Satiksmes ministrijas aktivitātē, kas vērsta uz tranzītielu sakārtošanu pilsētu teritorijās 2,0 milj. *euro* un (3) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas aktivitātē, kas vērsta uz ūdenssaimniecības attīstība apdzīvotās vietās 0,5 milj. *euro* un informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstības aktivitātē – Ekonomikas ministrijas projektā “Būvniecības informācijas sistēmas izstrāde” 1,6 milj. *euro*, Latvijas Republikas Prokuratūras projektā “Prokuratūras informācijas sistēmas projekts tiesu sistēmas attīstībai” 2,0 milj. *euro* un Valsts reģionālās attīstības aģentūras projektos 0,9 milj. *euro*. Detalizēta informācija par valsts budžeta izlietojumu 2015.gadā pieejama ES fondu tīmekļa vietnē <http://www.esfondi.lv/es-fondu-valsts-budzeta-izpilde>.

Tabula 3. 2007-2013.gadu plānošanas periods: Valsts budžeta līdzekļu izlietojums līdz 2015.gada 31.oktobrim, *euro*.

Atbildīgā iestāde	Plāns 01.01.2015. - 31.10.2015.	Faktiskā izpilde 01.01.2015. - 31.10.2015.	Līdz 31.10.2015.		Iepriekšējā mēnesī	
			Izpilde,%	Neizpilde	Izpilde,%	Neizpilde
Satiksmes ministrija	153 125 567	150 912 574	98,6 ↓	2 212 993	100,0	38
Ekonomikas ministrija	99 026 999	92 358 011	93,3 ↓	6 668 988	99,5	475 688
Izglītības un zinātnes ministrija	100 085 050	99 781 731	99,7 =	303 319	99,7	277 702
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija⁵	105 111 872	99 167 629	94,3 ↓	5 944 243	97,1	2 606 362
Finanšu ministrija	15 308 509	13 692 408	89,4 ↓	1 616 101	95,8	538 431
Veselības ministrija	11 303 715	11 152 923	98,7 ↓	150 792	100,0	1 088
Kultūras ministrija	9 751 249	9 180 100	94,1 ↓	571 149	100,0	1 467
Labklājības ministrija	1 292 539	1 191 641	92,2 ↑	100 898	85,9	195 804
Valsts Kanceleja	803 241	641 084	79,8 ↑	162 157	79,5	165 529
Kopā:	495 808 741	478 078 100	96,4 ↓	17 730 641	99,0	4 262 110

4.2. 2014-2020.gadu plānošanas perioda ietvaros 2015.gadā līdz 31.oktobrim ES fondu valsts budžeta izdevumu plāna neizpilde ir 0,5 milj. *euro* jeb 0,6% no perioda plāna (negatīvā izpildes novirze palielinājusies, salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu). Skatīt tabulu Nr.4. Ministriju budžetos līdz 2015.gada beigām ieplānoti 79,3 milj. *euro*, izpildīti 91,3% no gada plāna, pārsniedzot 2007.-2013.gadu plānošanas perioda budžeta izmantošanas tempus. Lielākā neizpilde Labklājības ministrijai 0,3 milj. *euro*. Līdz 2015.gada 31.oktobrim Satiksmes ministrija izmantojusi visus budžetā pieejamos līdzekļus, un, lai nodrošinātu noslēgto līgumu ietvaros paredzēto avansa maksājumu un paveikto būvdarbu maksājumu

⁵ Tostarp 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes “Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība”, kur projektu īstenojami ir citas ministrijas un valsts iestādes

veikšanu, Satiksmes ministrijai ar 2015.gada 5.novembra Finanšu ministrijas rīkojumu tika pārdaļīti no 80.00.00 budžeta programmas "Nesadalītais finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai" (turpmāk – 80.00.00 programma) 18,0 milj. *euro*, kā arī 2015.gada 23.novembrī Finanšu ministrijā iesniegts pieprasījums par papildu līdzekļiem 38,6 milj. *euro* apmērā valsts galveno autoceļu segu pārbūves un reģionālo ceļu projektiem no budžeta 80.00.00 programmas. 2015.gada 16.novembrī Ministru kabinetā pieņemts rīkojums Nr.724 par 80.00.00 programmas apropriācijas palielinājumu 51,0 milj. *euro* apmērā. 2015.gada 25.novembrī apropriācijas palielinājumu ir atbalstījusi Saeimas Budžeta un finanšu komisija, līdz ar to Satiksmes ministrijai nepieciešamais finansējums iesniegto rēķinu apmaksai tiks nodrošināts jau šogad.

Tabula 4. 2014-2020.gadu plānošanas periods: Valsts budžeta līdzekļu izlietojums līdz 2015.gada 31.oktobrim, *euro*.

Ministrija	Plāns 01.01.2015. - 31.10.2015.	Faktiskā izpilde 01.01.2015. - 31.10.2015.	Līdz 31.10.2015.		Iepriekšējā mēnesī	
			Izpilde,%	Neizpilde	Izpilde,%	Neizpilde
Satiksmes ministrija	54 206 960	54 206 960	100,0 =	0	100,0	0
Labklājības ministrija	12 475 460	12 121 371	97,2 ↓	354 089	100,0	4 697
Izglītības un zinātnes ministrija	5 859 653	5 753 064	98,2 ↓	106 589	99,7	16 355
Veselības ministrija	312 129	309 645	99,2 ↑	2 484	79,9	56 270
Kopā:	72 854 202	72 391 040	99,4 ↓	463 162	99,9	77 323

Pielikumā: Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas perioda SAM ieviešanas laika grafiks uz 31.10.2015 uz 8 lpp.

Finanšu ministrs

J.Reirs

26.11.2015 11:56

1970

Ieva Ziepniece

Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu uzraudzības departamenta

Uzņēmējdarbības un inovāciju uzraudzības nodaļas eksperte

Tālr. 67095614, fakss 67095697

Ieva.Ziepniece@fm.gov.lv